

Protokoll: Miljø-DNA prøvetakningsprotokoll for folkeforskningsprosjekt i samarbeid med Oslofjordens Friluftsråd i prosjektet «Kysthjelperne»		Kysthjelperne	
		Versjon	1.2
Skrevet av: Eivind Stensrud	Godkjent av: Alexander Eiler	Dato	08.12.2025
		Side	1 av 2

Miljø-DNA prøvetakningsprotokoll for folkeforskningsprosjekt i samarbeid med Oslofjordens Friluftsråd i prosjektet «Kysthjelperne»

Utstyr:

2 x Engangshansker	1 x 3-mL-sprøyte med fikseringsmiddel
1 x Engangskopp	2 x Skrukapsler for miljø-DNA filteret
1 x 60-mL-sprøyte	2 x Falcon-rør
1 x Miljø-DNA filter	

Fremgangsmåte:

1. Identifiser et passende område i nærheten (innen 100 meter) til det angitte prøvepunktet for å gjennomføre prøvetakingen.
2. Dersom prøvene samles inn fra land, bør innsamlingen skje fra områder over litt dypere vann. Ta gjerne prøver fra en brygge eller et svaberg. Merk at prøvene skal tas på samme punkt gjennom hele året. Ta høyde for at prøvepunktet kan være utsatt for vær, vind og mulig is.
3. Ta på nye hansker før du starter prøvetakingen ved hvert nye prøvetakningslokalitet. Alle trinnene nedenfor skal gjennomføres med bruk av hansker.
4. Rens engangskoppen med sjøvann tre ganger. Tøm ut vannet fra rensingen et stykke vekk fra der du henter sjøvannet, gjerne på land.
5. Fyll koppen med sjøvann. Dette vannet skal brukes til selve prøvetakingen.
6. Rens 60-mL-sprøyten ved å trekke opp vann fra koppen slik at sprøyten er helt full. Trykk deretter vannet helt ut mens du sikter vekk fra prøvetakningslokaliteten. Gjenta totalt tre ganger.
7. Trekk opp 60 mL vann i sprøyten. Sjekk nøye at sprøyten inneholder totalt 60 mL sjøvann, og er uten store luftbobler. Om det er store bobler i sprøyten, knips på siden av sprøyten og press de ut, etterfyll med mer vann.
8. Skru filteret på sprøyten, og press deretter sjøvannet gjennom filteret.

Protokoll: Miljø-DNA prøvetakningsprotokoll for folkeforskningsprosjekt i samarbeid med Oslofjordens Friluftsråd i prosjektet «Kysthjelperne»		Kysthjelperne	
		Versjon	1.2
Skrevet av: Eivind Stensrud	Godkjent av: Alexander Eiler	Dato	08.12.2025
		Side	2 av 2

9. Skru filteret av sprøyten, og gjenta steg 7-8 totalt 20 ganger. Pass på at du holder tellingen. Når koppen blir tom for vann, etterfyll koppen med nytt vann. Hvis filteret blir tett innen 20 filtreringer, avslutt og noter antall filtreringer du gjennomførte.
10. Etter at steg 9 er fullført, fjern filteret fra sprøyten. Fyll deretter 60-mL-sprøyten med luft. Fest filteret på sprøyten igjen og press luften gjennom filteret. Gjenta tre ganger.
11. Skru av korken fra 3-mL-sprøyten. Fest korken fra sprøyten på toppen av filteret (motsatt side av der 60-mL-sprøyten festes).
12. Fyll filteret med fikseringsmiddelet fra 3-mL-sprøyten.
13. Fest skrukorken fra prøveposen på undersiden av filteret. Dobbeltsjekk at korken sitter godt på for å hindre lekkasje.
14. Klistre det medfølgende ID-nummeret på filteret.
15. Fyll de medfølgende Falcon-rørene med vann 50 ml vann fra engangskoppen.
16. Ta et bilde av filteret som viser det påklistrede prøve ID-nummeret.
17. Fyll ut Nettskjemaet: <https://nettskiema.no/a/447775>. Det er viktig at du oppgir ID-nummeret på filteret i Nettskjemaet og prøvepunkt navn, navnet på prøvepunktet finner du i lenken i slutten av dokumentet (F.eks. Sætre_1).
18. Oppbevar prøvene kaldt og mørkt frem til du sender dem til UiO.
19. Konvolutten som prøvene skal sendes med skal merkes som vist på bildet nedenfor, om du ikke har klistrelappen(e) skriv på det som markert innenfor sirklene.
20. Skriv inn adressen til avsenderen på baksiden av konvolutten.

Takk for hjelpen! Spørsmål kan rettes:

Kimbell Fall, UiO: kimbelf@uio.no

Eivind Stensrud, UiO: eivisten@uio.no

Inger-Marie Gulliksen, Oslofjordens Friluftsråd: ingermarie@oslofjf.no